

Pouczenie:

Pokrzywdzonemu, instytucji wymienionej w art. 305 § 4 kpk oraz osobie, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie, jeżeli wskutek przestępstwa doszło do naruszenia jej praw przysługuje zazalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia / śledztwa (art. 306 § 1 pkt 1-3 kpk, art. 325a § 2 kpk, art. 465 § 2 kpk).

Pokrzywdzonemu, podejrzanemu, instytucji państwowej lub samorządowej, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie oraz osobie, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie określonym w art. 228-231, art. 233, art. 235, art. 236, art. 245, art. 270-277, art. 278-294 lub w art. 296-306 Kodeksu karnego, jeżeli postępowanie karne wszczęto w wyniku jej zawiadomienia, a wskutek tego przestępstwa doszło do naruszenia jej praw przysługuje zazalenie na postanowienie o umorzeniu dochodzenia / śledztwa (art. 306 § 1a pkt 1-3 kpk, art. 325a § 2 kpk, art. 465 § 2 kpk).

Uprawnionym do złożenia zazalenia przysługuje prawo przejrzenia akt (art. 306 § 1b kpk, art. 325a § 2 kpk).

Zazalenie wnosi się do sądu powołanego do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji za pośrednictwem prokuratora, który wydał zaskarżone postanowienie. (art. 329 § 1 kpk).

W sprawach z oskarżenia prywatnego – jeżeli postanowienie zapadło z uwagi na brak interesu społecznego w ściganiu z urzędu sprawcy – zazalenie na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania przygotowawczego rozpoznaje prokurator nadrzędny (art. 465 § 2a kpk). Pokrzywdzonemu czynem prywatnoskargowym przysługuje też prawo do wniesienia prywatnego aktu oskarżenia do właściwego sądu. W przypadku wniesienia takiego aktu oskarżenia materiały sprawy zostaną na ządanie pokrzywdzonego przesłane sądowi. (§ 257 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 roku – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. U. 2016.508 ze zm.))

Termin do wniesienia zazalenia wynosi 7 dni od daty doręczenia odpisu postanowienia i jest zawity. Zazalenie wniesione po upływie tego terminu jest bezskuteczne (art. 122 § 1 i 2 i art. 460 kpk).

Sąd może utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie lub uchylić je i przekazać sprawę prokuratorowi celem wyjaśnienia wskazanych okoliczności bądź przeprowadzenia wskazanych czynności (art. 330 § 1 kpk).

Jeżeli prokurator nadal (tj. po uwzględnieniu przez sąd zazalenia) nie znajduje podstaw do wniesienia aktu oskarżenia, wydaje ponownie postanowienie o odmowie lub umorzeniu postępowania. Na ponowne postanowienie o odmowie albo umorzenia postępowania, tj. wydane po uchyleniu takiego rodzaju decyzji przez sąd, zazalenie przysługuje do prokuratora nadrzędnego (art. 330 § 2 kpk). W razie utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia pokrzywdzony, który dwukrotnie wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1 i 1a, może wnieść akt oskarżenia określony w art. 55 § 1 kpk.

Na rozstrzygnięcie co do dowodów rzeczowych zazalenie przysługuje podejrzanemu, pokrzywdzonemu, jak również osobie, od której odebrano przedmioty lub która zgłosiła do nich roszczenie (art. 323 § 2 kpk).